

Vén Virginia

A harmadik reggelen észrevettem, hogy valaki tönkretette a teherautót. Kiszúrták mind a négy kerekét, a motort is szétverték. Szép munka.

Kiléptem a kunyhóból, hogy elcsípjem a napfelkeltét és lehugyozzak pár bokrot. Hideg volt, a levegő fémízű. Sűrű, sötét erdő terült el mögöttünk, néhány réssel a csillagoknak. Keréknyomos földút vezetett a vadonba egy mocsaras mezőn át. Minden csendes volt, leszámítva a fészter mögötti dízelgenerátor tompa morgását.

– Hát így állunk – mondtam.

Rágyújtottam egy Lucky Strike-ra, és gratuláltam magamnak a pesszista természetemhez. A komcsik felfedezték vidám kis rejtkehelyünket az erdőben. Az sem teljesen kizárt, hogy valamelyik emberem téglá. Az lenne ám a hab a tortán.

Eleve mindenki be volt tojva – Davis megesküdtött rá, hogy takarodó után kuncogást és sutyorgást hallott az acélajtó mögül. Azt is hallotta, hogy az egyik doktor idegen nyelven hadovált. Ostobaság, persze. A csapat eleve idegesen érkezett, és most még ez is.

– Garland, itt vagy?

Hatcher szólt le a tornácról, egészen halkán. Magas, vékony árnyéknak tűnt.

– Jelen.

Megvártam, amíg csatlakozik hozzám a teherautónál. Hatcher volt a közvetlen beosztottam, az osztagból az egyetlen, akivel személyesen is dolgoztam. Kemény volt, értelmes, egy évtizeddel fiatalabb nálam

– vagyis kétszer olyan idős, mint a többiek. Ha akadt is közöttünk vörös ügynök, nagyon reméltem, hogy nem ő az.

– Ezek szerint sétálunk – mondta, miután gyorsan felmérte a károkat.

Megkínáltam egy cigivel. Töprengve, csendben dohányoztunk. Én törtem meg a csendet.

– Kié volt az utolsó őrség?

– Richardsé. Nem jelentett mozgást.

– Ja. – Az erdőbe bámultam, tűnődtem, hogy ott bujkál-e az ellenség. Mi lehet a következő lépésük, hogyan reagálnék rá? A hidegtől deréktájon görcsbe ugrottak az izmaim. Eszembe jutott, mennyire félresikerült minden 53-ban, Kuba fülledt, párás lankái között. Ez hat éve történt, és ebben a szakmában nem lesz jobb az ember az öregkorral.

– Hogy találtak meg minket, Hatch? – kérdeztem.

– Talán Straussnál szívárog valami.

Mondani sem kellett, hogy bármit is csináltak a sereg tudósai, a vörösöknek is sikerült ugyanaz, csak nagyobb és jobb kivitelben. Akárhogy is, ennek a programnak a részletei jó pénzért mennének a vasfüggöny mögött. Ez a kis kiruccanás hirtelen nem is tűnt bébicsőszködésnek.

A TALLHAT-projekt Céges melő volt, de titkos hadművelet. Dr. Herman Strauss titokban válogatta össze a csapatot, minket az otthonában igazított el. Most itt voltunk Nyugat-Virginia vad vidékén, őriztük két emberét, akik meghatározatlan kísérleteket végeztek egy szenilis banyán. Porter és Riley doktor urak parancsoltak itt. Addig nem kommunikálhattunk a külvilággal, amíg elég adatot nem gyűjtöttek. Langley-be visszatérve Strauss intézi majd a tájékoztatást. A Cégen belül senki más nem vehetett részt ebben.

Nem ez volt a megszokott szerepem, de láttam a papírokat, és elismertem Strauss tekintélyét. Miért engem választott? Gyanúm szerint Strauss már az első világháború óta ismert. Azt is tudta, hogy már túl vagyok az életem delén, az örök vadászmezők felé tartok. Talán így akart kedveskedni nekem, hogy még egyszer utoljára fontosnak érezhessem magam. Bámultam a tönkretett teherautót, mindazt, amit jelképezett, és arra gondoltam, hogy az öreg Herman azért választott engem, mert feláldozható vagyok.

Elnyomtam a cigarettát, és hoztam pár gyors döntést.

– Amikor kivilágosodik, átfésüljük a terepet. Te fogod Robey-t és Neilt, dél felé mentek. Én északra. Velem jön Dox és Richards. Davis a kunyhót őrzi. Negyedmértöldes körzetben keressük a nyomokat.

Hatcher bólintott. Nem mutatott rá a nyilvánvaló bökkenőre: mi van, ha Davis a másik csapatnak játszik? Az erdő felé intett.

– És ha takarodót fújnánk? Húszmértöldnyire vagyunk a legközelebbi járható úttól. Pár óra alatt ott lennénk. Láttam néhány farmot, az egyik házban biztosan van telefon...

– Hatch, nem véletlenül tették tönkre a járgányt. Nyilván azt *akarják*, hogy sétáljunk. Ki tudja, milyen ordas meglepetés vár minket azon az úton? Egyelőre maradjunk itt, erősítsük a védelmet! Legrosszabb esetben feloszlunk és szétszéledünk. Egyikünk talán visszajut a főhadiszállásra.

– Mi legyen Porterrel és Riley-val?

– Ez most biztonsági kockázat. Lássuk, mit találunk; azután felvilágosítjuk a jó doktor urakat.

A TALLHAT-akcióba egészen ártalmatlan módon kerültem be, már ha a Cég esetében bármit ártalmatlannak lehet nevezni. Egy New York-i strandon lebzseltem a főszezon után, amikor megkaptam a táviratot. Strauss autót küldött Virginiából. Útitervet, költőpénzt. Ahogy kell. Felcsigázott. Több éve volt már, hogy Hermannal beszéltem.

Strauss igazgató azt mondta, hogy szükség van az én nyomás alatti higgadságomra. Éppen egy négycsillagos ebédet költöttünk el a legendás langley-i farmján. Idősebb ember kell neki, mondta, akinek van tartása. Igen, jól forgatta a szavakat.

Ő, a legjobbak is mondtak már hasonlókat: *Égesd meg a talpát, meg se rezzen tőle! Garland, na, az a rohadék kemény fickó.* Igen, ilyeneket mondtak rólam – harminc évvel ezelőtt. Akkor még vastag keretes szemüvegem nem olvadt össze ráncos arcommal, a köszvény még nem görbítette el az ujjaimat. Bal fülemre nem voltam még süket, és a fogaim sem hullottak ki. Akkor még a Szent András-törésvonal sem vert gyökeret a kezembe, nem is remegett állandóan. Nehéz volt hűvös közömbösséget tettetnem,

amikor óránként kellett ürítenem a hólyagomat. Micsoda háborús hős. Micsoda Céges legenda.

– Figyelj, Roger, engem nem érdekel Kuba! Az már történelem, haver.

Strauss ült velem szemben az asztalnál, a saját farmján, pár pohár whiskey már marta is a gyomrom, így elég könnyű volt elhinni, hogy megbocsátották óriási hibáimat. Hogy a korosodás mindent megmérgező rémképe csupán illúzió volt, amelyet irigy rosszakarók fabrikáltak, minden nagy embernek van rosszakarója.

Egykor nagy ember voltam. Nem csupán egy, hanem két világháború veteránja. Kitüntettet, ünnepelt, rettegett. Strauss, a komoly, kék szemű Strauss meggyőzött arról, hogy maradt még valami ebből a nagyságból. Közélebb hajolt, és azt mondta: – *Roger, mond neked valamit az, hogy MK-ULTRA?*

El is felejtettem Kubát.

A férfiak vadászkabátot vettek fel, mert hideg volt, csőre töltötték a pus-kákat, hátha kellemetlen találkozóra kerül sor, és délig járták a terepet. Sikertelenül. Az összes nyomot, amit találtak, szarvasok vagy nyulak hagyták. Vörös és barna fátyolként hullottak a levelek. Szemerklét az eső. Víz csöpögött a fekete ágakról. A madaraknak nem volt mondanivalójuk.

Doxot és Richardsot figyeltem. Dox nehézkesen csoszogott mérnök-csizmájában, széles, szláv arca közömbösen koncentrált a feladatára. Olyan volt, mint egy traktor – a Cégnék túl együgyű, legfeljebb végrehajtonak jó, szóval még valószínűtlenebb, hogy orosz szabotőr legyen. Kedveltem. Richards szőke volt és simulékony, elit egyetemről becsúszott tehetség, épp elég cinizmussal és látens szadizmussal ahhoz, hogy figyeljenek rá haladóbb gondolkodású fejesek, akik Eisenhower elnök közelgő távozására készülve vérfrissítésre készültek a Cégnél. Richardsban nem bíztam, nem is kedveltem.

Nagytakarítás készülődött. A Richards-félék arra készültek, hogy a történelem kukájába söpörjék a hozzám hasonló ősközületeket.

Volt ebben valami tökéletes, morbid logika. A bajok odafönt kezdődtek, amikor a jó öreg Ike sztrókot kapott. A nyilvánosságnak szóló ígéretekkel ellentétben az elnök csak a hatalma töredékét tarthatta meg. Akik elég

közel álltak hozzá, már látták, mennyire rossz a helyzet, és igyekeztek megőrizni az öreg jó hírét. A Cég lojális emberei bezárkóztak, eltussolták az elnök csökkenő szellemi képességeinek bizonyítékait, például azt, hogy különös lelkesedéssel rajzolgatott karikatúrákat Dick Nixonról. Ugrásra készen álltak a nyilvános szereplései közben, hátha valami kínosat csinál. A hírszerzés fiatalabb tagjai szerint jobban is fel lehetett volna használni az emberanyagot.

A világ Richardsai nem kedvelték az efféle kötelességeket. Inkább leírták a veszteségeiket, és mentek vissza torkokat metszeni meg rejtjeleket fejteni. Ezek kézzel fogható célok voltak, amelyek tovább növelték az amerikai hírszerzés hatalmát.

Mentünk tovább, és nem találtunk semmit. A kunyhó apró foltta zsugorodott a távolban. A századfordulón épült, tippre Strauss aprópénzért vehette. Az elszigeteltség passzolt az alantas cselszövéseihez. A fák csúcsait felhők takarták, de a topográfiai térképekből tudtam, hogy a közelben van itt egy hegy; egy alacsonyabb, kusza erdővel borított magaslat, amit Badger Hillnek hívtak. Beomlott bányák lesznek ott, meg elhagyatott táborok szétmálló csontvázai, gépek rozsdás vázai az úton és a sűrű erdőben. Szederbokrok és kidőlt fák világa. Évek óta nem járt erre senki.

A kunyhónál találkoztunk Hatcher csapatával. Ők sem találtak semmilyen nyomot. Ruháink eláztak, hangulatunk elkomorodott, bár az izgatottság szikrája még pislákkolt a legényekben – verekedést szimatoló vérebegeknek tűntek.

Egyikük sem járt még háborúban. Ellenőriztem. Korea helyett egyetemre ment mindegyik. Még Dox is megúsza a lúdtalpának köszönhetően. Nem voltak Soissons-ban 1915-ben, sem Normandiában 1945-ben, sem Kuba dzsungeljeiben 1953-ban. Nem látták azokat a dolgokat, amiket én láttam. Kicsinyes félelmeik inkább a bizonytalanságból fakadtak, soha nem tapasztalták meg az igazi rettegést. Kényszeresen tapogatták a vadászpuskáikat és ostoba ártatlansággal vigyorogtak.

Amikor a többiek elfoglalták az őrhelyüket a kunyhó körül, leszakadtam, és célba vettem a latrinát, hogy kiürítsem a beleimet. Pont időben. Izzadtam, remegtem, kellett néhány perc, hogy összeszedjem magam. A térdeim égtek, így bontottam egy doboz izomlazító balzsamot, azzal

kenegtettem őket, a nyelvemen éreztem a kámfor ízét. Szemüvegemről kövér vízcseppeket törölgettem, lenyeltem egy nitráttablettát, ezzel olyan közel éreztem magam a száz százalékhöz, amennyire csak lehet.

Tíz perccel később megbeszélésre hívtam Porter doktort a hátsó verandára. Keményebben esett az eső, így Neil, aki egy tölgy mellett őrködött, nem hallhatta szavainkat.

Porter kopasz volt, akár egy gyík, leszámítva egy rézdiadémet, amelyből vezetékek lógtak a mellzsebébe. Ujjait kékesre festette a krétapor. Fertőtlenítőtől bűzlött. Nem voltunk barátok. Az osztagra úgy gondolt, mint egy rakás rosszfiúra, akiket csak az ő nagy tudományos kutatásai miatt kellett elviselnie.

Közöltem vele a szituációt, de nem tett rá mély benyomást.

– Ezért kellett maga Straussnak – mondta. – Intézze el a problémát!

– Igenis, doktor. Éppen rajta vagyok. Csakhogy úgy éreztem, talán tudni szeretné, hogy a kutatása veszélybe kerülhet, ha a helyzet fokozódik. Lehet, hogy vissza kell vonulnunk.

– Amit a legjobbnak gondol, Garland kapitány. – Szárazon mosolygott. – Értesít, ha a pillanat elérkezik?

– Biztosíthatom.

– Akkor hát folytatnám a munkát, ha végzett.

Ahogy az utolsó szót megnyomta, nem hagyott kétséget, hogy végeztem. Mégis, talán daczból, de kitartottam.

– Kíváncsi lettem, mi a helyzet maguknál. Hogy halad a kutatás? Jutottak valamire?

– Garland kapitány, nem volna szabad ilyeneket kérdeznie tőlem. – Porter rideg mosolya még gyíkszerűbb volt, mint eddig.

– Talán nem. Sajnos mivel a felderítés nem járt eredménnyel, nem tudom, ki tette tönkre a járművet, és mire készülnek legközelebb. Segítene, ha többet tudnék a projektről.

– Strauss doktor bizonyára mindent elárult, amit bölcsnek ítélt.

– Változnak az idők.

– A TALLHAT titkosított. Maga csak a biztonságért felel. Nincs megfelelő jogosultsága.

Sóhajtottam, és rágyújtottam egy cigarettára.

– Tudok pár dolgot. Az MK-ULTRA a Cég elmeirányítás-kísérleteinek gyűjtőfogalma. Maga meg a többi pszichós mindenféle remek dologgal játszadoznak. LSD, hipnózis, fotokinézis. Sőt, még arról is szó volt, hogy ezeket a szarságokat Batista ellen vetjük be. Lehet, hogy így is volt.

– Valóban, Castro bámulatosan hatékony volt, nemde? – Porter szeme csillogott. – Szóval, mi a gondja, kapitány?

– A gond az, hogy a KGB csaknem ugyanezeket csinálja. Jobbakat is, mint amiket Langley-ben pletykálnak.

– Ó, ha valakinek, hát magának illene óvatosan bánnia a pletykákkal. A folyton járó szájának köszönheti, hogy a többi ügynökkel eltemették Kubában. Mégis itt van.

Tudtam, mire játszik Porter. Olyan dumával akart kiakasztani, amit a legtöbben udvariasságból csak a hátam mögött suttogtak, azt akarta, hogy elveszítsem a fejem. Nem haraptam rá.

– Amennyire én látom, a szovjeteknek nincs szükségük a TALLHAT-re... hacsak nem valami különleges folyik itt. Valami, amitől félnek. Valami, amiről tudnak, legalább érintőlegesen, de nincs mindenről információjuk. Ebben az esetben minek kertelni? Két kényelmes megoldásuk lehet: lerohannak minket, elviszik az adatokat, vagy eltörlik ezt a helyet a föld színéről.

Porter csak vigyorgott.

– Az oroszok bizonyára ölnének is, hogy akadályozzák a kutatásunkat. Habár nem gondolja, hogy eredményesebb volna, ha finomabb módszereket használnának? Beszerveznek egy kémeket, aki összegyűjti a vonatkozó adatokat, ellopja a dokumentumokat. Elrabolnak valakit a kutatók közül, kivallatják, vagy csak megszarolják valami botránnyal. Bujkálni az erdőben, kerekeket lyukasztani, ez csak a meglepetés erejének ostoba elpazarlása.

Nem örültem, de az árnyékszéken eszembe jutott rossz gondolatok visszhangját hallottam tőle.

– Pontosan, doktor. A helyzet rosszabb, mint gondoltam. Nem tudni, hányan próbálnak minket becserkészni.

– Becserkészni? Milyen drámai. Egy elszigetelt eset még nem igazolja az elméletet. Tegyen több óvintézkedést, ha ettől boldogabb! És biztos vagyok benne, hogy maga most nagyon boldog, unja magát az őrkutya, ha nincs kire ugatnia.

Ez túl sok volt. Az acélos énem fölénybe került, és elégtételt követelt. Felvettem a kesztyűt.

– Látni akarom a nőt.

– Ugyan minek? – Porter önelégült vigyora eltűnt. Vékony szája gyana-
kodva görbült.

– Mert azt mondtam.

– Lehetetlen!

– Aligha. Hat állig felfegyverzett férfi parancsnoka vagyok. Bármelyikük élvezné, ha berúghatná az ajtót egy kis tárlatvezetéshez. – Ez keményebbre sikerült, mint szerettem volna. Az idegeim tropára mentek, fölényes modora pedig lelkem egy sötét zugát piszkálta fel. – Porter doktor, olvastam az aktáját. Ezzel a feltétellel fogadtam el a megbízást. Strauss beleegyezett, hogy mindenkinek átadja a dossziéját. Maga meg Riley a Caltech után felszívódtak. Gondolom, az iskolának nem tetszett valamelyik kutatásuk, vagy hogy a pénzügyeikben turkáltak. Aztán az az incidens a bentlakásos hallgatókkal. Akik azt hitték, hogy fogyókúrás tablettát tesztelnek. Maga adta őket, mi is volt az? Ó, igen: meszkalin! Elég furcsa viselkedés ez két fizikustól, nem? Ebből nyilván következett, hogy az Orvoslás és Technológia Rendhagyó Alkalmazásának Intézete karolja fel magukat, miután a privát szektor hátat fordított. Szóval, elnézést a paranoiámért!

– Á, szóval mégiscsak tud *néhány* dolgot. A TALLHAT természetéről meg semmit? Furcsa.

– Rövidesen ezt is orvosoljuk.

Porter vállat vont.

– Ahogy kívánja, Mr. Garland. A fenyegetéseit rögzítem a jelentésben.

Valamiért nem elégített ki a behódolása. Igaz, elővettem azt a megnyerő személyiséget, ami miatt megkaptam a „Jolly Roger” becenevet, de túl könnyen megadta magát. A francba!

Porter bekísért.

Hatcher látta, milyen képet vágok, és elkezdett felemelkedni az ablak melletti székéről. Megráztam a fejem, és visszasüppedt, Portert bámulta veszélyes tekintettel.

A laboratóriumot vastag acélajtó zárta, vonatokon használnak ilyet. A spártai szobában a falakat kipárnázták, mint egy elmeógyógyintézet gumiszobáját. Büzlött a hely a vegyszerektől. Fekete műanyag fedte az ablakokat. Az asztalon fekvő foszforeszkáló fénycsőből világosság szivárgott. Két priccs. Polcok, szekrények, néhány szögletes gép tűkkel és távirógéptekercsekkel. A gépek között egy tábla, amelyre tollal firkáltak kibogozhatatlan jeleket. Néhányat differenciálegyenletekből ismertem fel. Balra egy rácsos ágy, azon pedig egy vastagon bebugyolált alak, párnákkal aládúcolva. Egy múmia.

Riley doktor csusszant be, eltakarta a látványt. Kékeszöld fantom, szemei és szája árnyékos gödrök. Porterhez hasonlóan az ő homlokán is villant a rézdiadém.

– Jó napot, Garland kapitány! Foglaljon helyet!

Nazális közép-nyugati akcentusa volt. Még cowboysizmát is hordott koszos orvosi köpenye alatt.

– Garland kapitány látni akarja a kísérleti alanyt.

– Ám legyen! – Riley látszólag örült. Összedörgölte tenyerét, kezei két lebegő tengeri csillagnak tűntek a furcsa fényben. – Ne izguljon, Porter! Azzal nincs baj, ha kielégítjük a kapitány kíváncsiságát.

Ezzel a nyurga férfi arrébb lépett.

Ahogy az ágyon fekvő alakhoz közelítettem, hirtelen szédülés kerített hatalmába. Felállt a hátamon a szőr. A fények az érzékeimmel játszottak, mintha halszemoptika torzította volna az öregasszony fakó ábrázatát. A nőt kényszerzubbonnal biztosították, feje kótyagosan bólogatott, holt szemei fagyosan meredtek, nyelve nyáladzva lógott ernyedt ajkáról. Haját leborotválták, úgy festett, akár a karácsonyra kopasztott liba.

Gyomrom megremegett.

– Hol találták? – suttogtam, mintha meghallhatna.

– Mi a gond? – kérdezte Riley doktor.

– Hol találták, a francba is!

A banya feje átfordult azon a túlságosan hosszú nyakán, tejfehér tekintete a hangomra fókuszált. És vigyorgott, fogatlanul. Hátborzongatóan.

Hatcher az éléskamrában tartogatott némi skót whiskyt. Riley doktor töltött – saját kezeimben még nem bíztam meg. A cigarettákat is ő gyűjtötte meg. A nappaliban lévő asztalnál ültünk, egymagunkban a kunyhóban, de Porter és az X alany a fémajtó mögött maradtak. Portert annyira visszataszította a reakcióm, hogy nem volt hajlandó beszélni velem. Hatcher összeszedte az embereket az udvaron, valamiféle lelkesítő beszédet tartott. Az örök katona. Bárcsak velem lett volna Kubában.

Esett az eső, kemény szél zörgette az ereszt.

– Kicsoda ő magának? – kérdezte Riley. Arckifejezése rideg volt.

Egy slukkra a szűrőig szívtam a cigit, kifújtam, nyeltem a whiskyt. Kitarítottam a poharat még egy háromujjnyi adagért.

– Maga még túl fiatal, hogy emlékezzék az első világháborúra.

– Kisbaba voltam. – Riley a megkérdezésem nélkül újabb cigarettát adott.

– Igen? Én huszonnyolc voltam, amikor a németek bemaszíroztak Franciaországba. Kitüntetéssel végeztem a Rogers and Williamsen, tisztai megbízással kerültem a seregbe. Benyomtak a hírszerzéshez, mehettem egyből a frontra. – Keserűen nevetgéltem. – Ez még azelőtt történt, hogy Sam bácsi „hivatalosan” is bekapcsolódott volna. Tudja, mit csináltam? Segítettem megszervezni az ellenállást, lefordítottam a francia hírszerzés által elcsípett üzeneteket. Leginkább futottam a frontvonal elől. Hosszú ideig bujkáltam tanyákon, már amikor szerencsés voltam, ha nem, akkor árkokban. Volt egy család, kilenc napig maradtam velük júniusban. Esett, mint itt. Nagy család volt, hat felnőtt, tíz vagy tizenegy gyerek. A borospincében aludtam, elárasztotta a víz. Ha fáklyát gyújtott az ember, láthatta evezni ezeket a rohadt nagy patkányokat. Igen hosszú kilenc nap volt.

Ha lehunytam volna a szemem, bizonyosan újra ott lettem volna a sötétben, a cincogó patkányok között. Hallgatva a pánceleozott járműveket a sárban, a csizmák dobbanását.